

Hvad skete der – Hillary Clintons beretning om valgkampen er værd at læse

Udgivet 09/10/2017 — af Annegrethe Rasmussen

Under 50.000 stemmer – så få amerikanere afgjorde valget mellem Donald Trump og Hillary Clinton i 2016. I sin bog "What happened" gør sidstnævnte boet fra valgkampen op. Det er en personlig, hjerteskræende og spændende beretning. Og nej – modsat hvad mange kritikere har påstået – er Clinton ikke ude på blot at bortforklare egne mangler og fejl. Selvfølgelig nævner hun James Comey, Ruslands indblanding og fake news på Facebook. Men først og fremmest erkender Clinton, at rasende vælgere ville have en anden kandidat end hende. Det er elementært spændende læsning, hvis man er interesseret i amerikansk politik, skriver Annegrethe Rasmussen.

WASHINGTON D.C. – Det er virkelig svært at være demokrat i USA i disse dage. Og det er såmænd også svært at være midtsøgende republikaner. For hvad skal man mene om en præsident, der undsiger sin egen regering dagligt, praler, lyver så stærkt som remmer og tøj kan holde – ikke bare på Twitter men i al almindelighed – som bruger skældsord og øgenavne om sine modstandere, erstatter fakta med kulørte fortællinger, han hører på TV, kritiserer ofre for orkanen i Puerto Rico for at være for "dyre" for den føderale regering.

En mand som ikke tager afstand fra teorier om hvidt overherredømme, før hans stabschef vrider armen om på ham, en mand der åbenlyst helst omgiver sig med psykofantiske beundrere og som ikke regner kvinder for andet end prydenstande eller som de siger i USA, *arm candy*.

Ja, listen er lang men forestil Dem, kære læser, hvordan det må være at være Hillary Clinton. Taberen. Hende der gik fra at være favoritten overalt – i samtlige meningsmålinger, i alle analyser, alle medier og i alles forventninger (også Trumps egen). Ja, hvordan det må være at konsumere nyhederne, læse artiklerne, se billederne eller lytte til radioen, mens historierne om Donald Trump kværner løs dag ud og dag ind, time efter time.

Surrealistisk er næppe en adækvat eller dækkende term.

“

C linton har både grædt, raset, smidt ting mod sit TV, drukket Chardonnay og forsøgt sig med vejtrækning på yoga-måden, ud og ind ad hvert næsebor

Den tidligere førstedame, senator og udenrigsminister har forsøgt mange taktikker – hun har tænkt så det knagede, hun beskriver i sin nye bog, "What happened", hvordan tankerne om, hvad der skete, hvor det gik galt og hvad hun dog kunne have gjort anderledes, har kørt rundt i hendes hjerne dag ud og dag ind, fra hun stod op til hun gik i seng.

Hun har også både grædt, raset, smidt ting mod sit TV, drukket Chardonnay og forsøgt sig med vejtrækning på yoga-måden, ud og ind ad hvert næsebor – "prøv det, det hjælper faktisk", betror hun læserne, der over 494 sider er godt underholdt.

Men vi, læserne, er ikke først og fremmest godt underholdt, fordi Clinton "langt om længe har *"let my guard down"* som hun påstår – for hvem ved, hvor meget hun giver ud og hvor meget hun holder tilbage, og hvem kunne i øvrigt bebrejde hende, hvis hun doserede, hvad hun rykkede ud med. Forestillingen om, at vi får "hele sandheden" er i bedste fald illusorisk, men mest af alt vildledende og i øvrigt også, hvis man spørger overtegnede, et barnagtigt ønske fra offentligheden.

Hvorfor og med hvilken ret eller rimelighed kan vi forlange at komme helt ind i hjernen eller hjertet på nogen som helst offentlig figur?

“

G runden til at Clintons biografi fænger, er banal: at fortællingen i sig selv udgør noget af den mest spændende nutidshistorie, man kan opdrive ... Det er ikke Alex Baldwin, vi gyser af, men den ægte vare, Trump. Det er ikke Kate McKinnon, der giver Hillary Clinton mæle, det er damen selv, der taler

Det eneste, man kan forlange af en politiker er i virkeligheden, at hun er kapabel, at hun ved, hvad hun taler om og er dygtig til sit arbejde. Sandfærdighed er et andet ideal, som er godt at huske på, men sjældent gangbar som eneste mønt i politik. Alle politikere fejler med jævne mellemrum der –også Clinton, som dog kommer til kort overfor Trump. Oprigtighed kan gøre det, og oprigtig er noget, som bogen lykkes ganske godt med at formidle.

En helt basalt spændende politisk gyser

Så grunden til at Clintons biografi fænger, er langt mere banal: nemlig at fortællingen i sig selv udgør noget af den mest spændende nutidshistorie, man kan opdrive; bedre end House of Cards (ikke fordi der er lige så meget sex, mord og utroskab for det er der intet af), men fordi hændelserne faktisk har fundet sted og har konsekvenser her og nu. Og derfor er bedre end selv det bedst tilrettelagte *Late Night Show*, fordi det er de rigtige figurer, der optræder og får mæle.

Det er ikke Alex Baldwin, vi gyser af, men den ægte vare, Trump. Det er ikke Kate McKinnon, der giver Hillary Clinton mæle, det er

damen selv, der taler. Og apropos Saturday Night Live og McKinnon, så tændte Clinton faktisk for TV den lørdag, hvor McKinnon hjerteskræende sang Leonard Cohens "Hallelujah" i skikkelse af Clinton. Og ja, hun fældede en tåre. Hvem kan fortænke hende i det? Og her var hun næppe alene – hvis man ser godt efter, kan man skimte tårer i McKinnons øjne til slut.

Election Week Cold Open - SNL

Men lad os springe ud i (dele af) bogen. Det er umuligt at yde den retfærdighed på indholdssiden – på små 500 sider kan man immervæk komme rundt i mange hjørner af valgkampen, og det gør Clinton også.

Det, der interesserede mig mest som læser, var ikke optakten, historien om, hvorfor hun besluttede sig for at stille op, ej heller de fyldige beretninger om, hvordan hun endte i politik og hendes tidlige liv sammen med Bill Clinton eller selve valgkampen – hvor hun gør en del ud af, at hun rent faktisk var ude til valgmøder og at hun holdt møde efter møde og tale efter tale for vælgerne i det normalt sikre demokratiske rustbælte (hvor hun som bekendt tabte til Trump).

Og at hun med andre ord ikke – for nu at imødegå, en ofte fremsat anklage mod hende og demokraterne – havde 'glemt' arbejderklassen eller 'glemt' at tale om de økonomiske emner i valgkampen til fordel for snævre 'identitetspolitiske budskaber' om minoriteter, kvinder, sorte, mens hun fartede rundt med rockstjerner og New Yorks eller Hollywoods liberale elite.

MERE POV

Manden, der rejste efter døden

Var det hende, der tabte eller ham der vandt?

Nej, det mest interessante efter min mening er der, hvor Clinton kredser rundt om svaret på det store *hvorfor* – det spørgsmål, som også ligger i bogens titel – *What happened*, hvad skete der? Ja, hvad skete der lige der i den valgkamp om præsidentembedet i Amerika i 2016? Ikke bare 'hvorfor tabte hun' men også 'hvorfor vandt han'?

“

Hvordan kunne USA ende med en person på posten i Det Hvide Hus, som efter alt at dømme faktisk ikke er i stand til at varetage jobbet som verdens mest magtfulde mand

Hun går over spørgsmålet igen og igen – og så en gang til, og som hun siger, "*You can blame the data, blame the message, blame anything you want – but I was the candidate. It was my campaign. Those were my decisions.*"

Grunden til, at det for mig er det mest interessante, er at det også er det spørgsmål, rigtig mange amerikanske vælgere stiller i dag? Og som det meste af resten af verden i øvrigt også godt ville vide:

Hvordan kunne USA ende med en person på posten i Det Hvide Hus, som efter alt at dømme faktisk ikke er i stand til at varetage jobbet som verdens mest magtfulde mand. Som efter nu 10 måneder på posten fortsat ikke har fået nogen lovgivning gennemført og hvis parti smuldrer under hans ledelse – og det til trods for, at samme parti sidder på flertallet i begge Kongressens kamre. En mand, hvor en respekteret senator fra hans eget parti i disse dage kalder ham for en baby?

Var det Comey, var det Rusland, var det *fake news* på sociale medier. Var det vælgerne, der var rasende og *fed up with politics as usual*. Eller var det Clinton, der førte en elendig valgkampagne?

Clinton stiller selv på side 398 spørgsmålet, "Var jeg dømt til at tabe fra starten?" Og uddyber, at nogle kommentatorer netop mente, at hun simpelthen ikke *kunne* vinde valget enten grundet de svagheder, som hun selv havde som kandidat eller fordi "Amerika var fanget ind i en historisk bølge af rasende, tribal populisme, der dominerede verden."

De vrede vælgere og en ikke så vred kandidat

Hun mener ikke, forståeligt nok, at hun var dømt til nederlag. Hun minder om, at hun vandt *'the popular vote'* med næsten tre millioner stemmer, men hun vil godt erkende, at der var "*a fundamental mismatch between how I approach politics and what a lot of the country wanted to hear in 2016. I've learned that even the best plans and proposals can land on deaf ears when people are disillusioned by a broken political system and disgusted with politicians. When people are angry and looking for someone to blame, they don't want to hear your ten-point plan to create jobs and raise wages. They want you to be angry too.*"

Det er en god diagnose, og et rimeligt bud på en af de mange ting, der gik galt. Bernie Sanders var vred, Trump var rasende – af meget forskellige årsager, men er der noget, Clinton ikke kan mestre, er det vrede. Hun er en dygtig og en professionel *work*, men opbragt er hun ikke. Og som hun også tørt konstaterer, synes vælgerne som regel udmærket om hende, når hun arbejder, men ikke når hun stiller op til noget (hun havde storartede popularitetstal som både senator og især som udenrigsminister).

“

Jeg tvivler på, at særlig mange såkaldt almindelige vælgere kan forestille sig, hvordan det egentlig er at være den person, som titusindvis af mennesker skriger "*lock her up*" om. Hvordan det egentlig føles at være det menneske, som figurerer på hadefulde T-shirts, karikaturer, plakater med "*Trump that bitch*"

Men som hun siger, så jo, hun *har* forstået, at millioner og millioner af mennesker "bare ikke kan lide mig." Og tilføjer: "*Imagine what that feels like. It hurts. And it's a hard thing to accept. But there's no way getting around it.*"

Et andet sted i bogen fortæller hun om, hvordan det føltes at blive mobbet, da hun var yngre – med tykke ankler og ditto briller. Det er kun blevet værre siden. Jeg tvivler på, at særlig mange såkaldt almindelige vælgere kan forestille sig, hvordan det egentlig er at være den person, som titusindvis af mennesker skriger "*lock her*

up" om. Hvordan det egentlig føles at være det menneske, som figurerer på hadefulde T-shirts, karikaturer, plakater med "Trump that bitch" eller tekrus, hvor Trump står med det blodige, afrevne hoved af Clinton.

Clinton er ikke nogen *cry baby*. Men "for the record," får hun lige slået fast, at jo, hun er faktisk et menneske også: "it hurts to be torn apart".

Hillary Clinton som panda

Hun er også et menneske, som folk nærer en utæmmet lyst til at vide mere om. Hun er på en og samme tid den mest beundrede og mest hadede kvindelige politiker i USA (ja, den mest beundrede kvinde som sådan i øvrigt også), og som hendes nærmeste medarbejder Huma Abedin siger i bogen, så er det lidt ligesom med pandaer.

De foretager sig ikke noget specielt, de spiser, sover, lever ligesom alle andre dyr, men af en eller anden grund, kan folk ikke få nok af at betragte dem. Det er uforklarligt, siger Abedin til Clinton, men med dig er det på samme måde. Folk vil gerne se det hele. Og du giver dem det ikke.

SOM HENDES TILHÆNGERE SÅ HENDE. DE VAR FLEST, MEN DE VANDT IKKE. FOTO: PIXABAY.

Her kunne man indvende, at det samme jo var tilfældet for Trump. At han også var genstand for massiv kritik. Og opmærksomhed.

“

U dover denne arbejdsdeling – Clinton fik folkets foragt at føle mens Trump udelukkende følte elitens – så kunne massemedierne som nævnt simpelthen ikke få nok af byggematadoren

Men sammenligningen holder faktisk ikke vand. Trump blev rigtig nok analyseret sønder og sammen af den liberale elite. Men æggehovederne har det med at udtrykke sin foragt på anden vis. Gennem alenlange artikler i The New Yorker, Washington Post eller New York Times. Eller i diskussioner på MSNBC eller i politiske programmer på TV-stationer. Men samtidig slog han alt hvad angik opmærksomhed og dækning på den kulørte måde. Og mens masserne rasede mod Clinton ved vælgermøderne, var der ikke samme folkelige raseri mod Trump.

[MERE POV](#)

Territoriet // - en novelle

For eliten går ikke på gaden – det skete først til en vis grad med 'The Womens' Marches' efter valget, hvor både almindelige kvinder og en hær af berømtheder marcherede i USA's og verdens storbyer. Og som Clinton siger, var det lidt svært for hende, når kvinder grædende eller alvorlige kom op og "tilstod" overfor hende, at de ikke havde stemt eller havde glemt det og så videre. "Hvordan skulle jeg være den, der "tilgav" disse kvinder. Man må selv leve med konsekvensen af sit valg," som hun korrekt skriver.

Men udover denne arbejdsdeling – at Clinton fik folkets foragt at føle mens Trump udelukkende følte elitens – så kunne massemedierne som nævnt simpelthen ikke få nok af byggematadoren. Fordelinger af TV-tid og ditto net-opmærksomhed var helt ude af proportioner. Aldrig nogensinde har man set en kandidat, der sugede mediedækning til sig på den måde.

Og som Clinton skriver lidt senere i samme kapitel: "Det virkede som om Trumps vælgere stemte *imod* mig snarere end de stemte *for* ham." Men derudover anfører hun også – helt korrekt – at 90 procent af de registrerede republikanske vælgere endte med at stemme for Trump. "*Democrats fall in love – Republicans fall in line.*"

Det gamle amerikanske slogan om politik slog også til igen. Uanset at mange republikanske vælgere med garanti ikke brød sig synderligt om Trump. Og muligvis også havde svært ved at forestille sig, hvordan han ville være som præsident.

Clinton til Obama: Undskyld, jeg svigtede dig

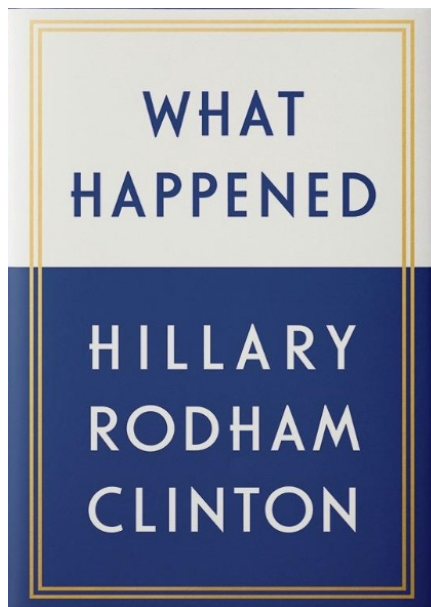
Og – kan man tilføje – Hillary Clinton er bare ikke den type politiker, som vælgerne forelsker sig i; det var hendes problem i kampen mod Barack Obama i 2008, og det var også hendes problem otte år senere.

Kapitlet om, hvordan det føltes at tabe, hvordan det helt konkret føles, når tallene begynder at løbe ind, og ens stab står der helt stille og stemningen i rummet bliver mere og mere dødelig trykket i takt med at det, der på det tidspunkt var næsten utænkeligt (også for Trump selv og hans støtter), er inciterende læsning.

Opringningen til Trump. Og til Obama, hvor hun starter med blot at sige "*Sorry, I let you down*", er næsten fysisk svær at læse. Og det er ikke fordi overtegnede er Clinton-fanatiker, men bare fordi det er beskrevet på en måde, så man lever sig ind i Clintons situation og dybe desperation i det øjeblik, hvor nederlaget går op for hende.

Men Clinton ville ikke være Clinton, hvis hun bare gav op. Sådan er hendes DNA som politiker ikke. Så bogen slutter med "modstands-kapitlet"; hvor går demokraterne hen nu og hvordan vil den såkaldte modstandsbevægelse mod Trump tage form? Clinton er optimist. Hun citerer det gamle afrikanske ordsprog: "*If you want to go quickly, go alone. If you want to go far, go together.*" Øjeblikket til at vandre sammen er nu, skriver hun, og det er nu, det skal ske.

Alt i alt – "What Happened" er en rigtig god bog. Det er historien om, hvordan det egentlig var at stille op til posten som præsident i USA som den første kvinde nogensinde. Og ja, der er masser af eksempler på, at det er anderledes at være kvinde i USA i politik end at være mand. Det kan der slet ikke være tvivl om. Og måske blev disse forskelle særligt accentuerede, fordi det var Donald "*grab'em by the pussy*"- Trump der var modkandidaten. Og som fortsat chokerer verden stort set hver eneste dag.

BOGENS FORSIDE.

POV lønner ikke sine skribenter, men du kan donere til Annegrethe Rasmussens arbejde på POV International, både som skribent, hvis du er glad for at læse hende, og som chefredaktør, på Mobile Pay: 93 85 05 85.

Hillary Rodham Clinton: What Happened, 494 sider, Simon & Schuster, \$30.

Topbillede: Gage Skidmore, Flickr. Clinton i januar 2016.

Kan du lide POV formatet, så skulle du tage at [klikke her og like vores Facebook-side](#). Her får du også alle links til vores nye artikler. Del os gerne med andre. Du kan også tegne et abonnement til 20 kr. om måneden via PayPal under 'Hold POV.International i live' eller via din netbank. Vores kontonummer er: 3409 12107307. Du kan også donere til hele POV.International via MobilePay på 40 12 19 68. Vi udkommer uden annoncer og modtager ikke mediestøtte.

Annegrethe Rasmussen

Annegrethe Rasmussen er medstifter af POV International, chefredaktør, USA-korrespondent og debattør. Hun har skrevet et ocean af artikler og bidraget til mange tv- og radioprogrammer samt flere bøger; senest som medforfatter til den mest brugte undervisningsbog i danske gymnasier om Amerika, USA's Udfordringer (2012 og 2016). Hun har arbejdet som korrespondent i London (2002), Paris (2004) og siden 2008 i Washington DC. I 2012 stiftede hun bloggen USAnu.dk med Morten Bay, og i 2016 står hun bag dannelsen af POV International sammen med Morten Bay og Signe Wenneberg. Privat er hun gift og mor til fire, og super nørdet, fordi hun ikke interesserer sig for andet end politik, digitale medier og litteratur. Naturen forstår hun sig ikke på, og hun drikker hellere te, Champagne og går i byen og hører musik end laver mad - bortset fra rugbrød, som hun savner og derfor bager på 14. år som udlandsdanser. Hun siger som sit idol Ulla Terkelsen: man kan sove i flyvemaskinen. Du kan donere til hendes arbejde på POV International - både som skribent og som chefredaktør - på Mobile Pay: 93 85 05 85. Du kan ikke ringe til det nummer, men du kan sende en e-mail: AGR@pov.international

FACEBOOK

TWITTER

GOOGLE

PINTEREST

TAGS:

ANNEGRETHERASMUSSEN

BOGANMELDELSE

CLINTON

DONALD TRUMP

HILLARY CLINTON

WHAT HAPPENED

ANBEFALET TIL DIG

**Slaget om
Pennsylvania – til
Katy Perry fest for
Hillary**

**Kom til foredrag
og debat om det
amerikanske
præsidentvalg i
København**

Vredens druer

F Ø L G P O V

Synes godt om

Del

48 tusind personer
synes godt om dette.
[Opret en profil](#) for at
se, hvad dine venner
synes godt om.

Follow @pointofviewint

S T Ø T P O V

Donations-niveau
Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Abonner

Støt POV som abonnent

Ovenfor kan du vælge at støtte POV med et fast månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) og et enkelt klik på nummeret her: **MobilePay 40 12 19 68**

Du kan også støtte os med en bankoverførsel:
Reg. nr. 3409 kontonr. 12107307

POINT of VIEW International modtager ikke mediestøtte, bruger ikke banner- eller pop-up-reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Hvis du ønsker at støtte vores arbejde, kan du gøre det ved at abonnere, donere et enkelt beløb eller honorere den enkelte skribent via hendes eller hans MobilePay. Skribenternes numre er oplyst i infoboks under teksterne.

VI TAKKER FOR DIT ENGAGEMENT

Om POINT of VIEW International

POINT of VIEW International er en uafhængig platform for analyse, debat og kritik for 62 skribenter og journalister. POV har desuden bragt gæsteindlæg af mere end 300 eksperter, meningsdannere og kunstnere.

Som blogfællesskab gælder det, at alle skribenter skriver i eget navn, kun giver udtryk for egne meninger og selv står på mål for dem.

Disse synspunkter deles derfor ikke nødvendigvis af hverken POV International eller andre skribenter ved POV.

Kontakt

Du kan kontakte POV ved at sende en email til den ansvarshavende chefredaktør Annegrethe Rasmussen på AGR@pov.international

Q U I C K P O V

24/10/2017

Jørgen Dragsdahl: Alarmberedskab for USA's bombefly

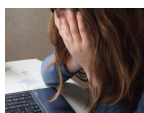
16/10/2017

LSD og stress – vi mikrodoserer da bare

15/10/2017

Spanien er i krise – hvem trækker først

11/10/2017

Anna Thygesen: Jeg blev udsat for et FaceTime overgreb – stop det!

11/10/2017

Maria Helleberg: Den kvindelige historiker

N P R O V E R S K R I F T E R

- U.S. Official: Niger Ambush Of U.S. Troops Was 'Set Up' By Villagers
- Royal Cremation In Thailand To End Year Of Mourning For Beloved King
- The Rise Of Halal Cuisine In An Age Of Islamophobia
- Teachers Report Stressed, Anxious Students In The 'Age Of Trump'
- Top Stories: Trump May Declare Opioid Emergency; Trump Voting Commission

B B C O V E R S K R I F T E R

- Women's Ashes: Australia seal second ODI win over England
- People-smuggling raids lead to 11 UK arrests
- Dozens die in explosions at Indonesia fireworks factory
- Nazi forums closed as Reddit purges 'violent content'
- Catalan crisis: Separatist MPs discuss Madrid power struggle

◀ FOREGÅENDE

**Theils Cantina: Hvad jeg
spiser hjemme og ude**

NÆSTE ▶

**Kisser Paludan: Få styr
på dine tanker**